

Kohtuasi C-416/21

Eelotsusetaotluse kokkuvõte vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 98 lõikele 1

Saabumise kuupäev:

7. juuli 2021

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Bayerisches Oberstes Landesgericht (Baieri liidumaa kõrgeim üldkohus, Saksamaa)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

24. juuni 2021

Vastustaja ja kaebaja:

Landkreis A.-F.

Vaidlustaja ja vastustajad kaebemenetluses:

J. Sch. Omnibusunternehmen

K. Reisen GmbH

Põhikohtuasja ese

Vaidlustus, mis puudutab otsust kõrvaldada riigihankemenetlusest kaks seotud pakkujat põhjusel, et rikutud on teabe konfidentsiaalsuse nõuet ning kahjustatud on konkurentsi

Eelotsusetaotluse ese ja õiguslik alus

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiivi 2014/24/EL riigihangete kohta ja direktiivi 2004/18/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta tõlgendamine; ELTL artikkel 267

Eelotsuse küsimused

1. Kas direktiivi 2014/24/EL artikli 57 lõike 4 punkti d tuleb tõlgendada nii, et avaliku sektori hankijal peab olema piisavalt usaldusväärseid andmeid, mille alusel järeldada, et ettevõtjad on rikkunud ELTL artiklit 101?
2. Kas direktiivi 2014/24/EL artikli 57 lõiget 4 tuleb tõlgendada fakultatiivsete kõrvaldamise aluste ammendava loeteluna selles mõttes, et olukorras, kus pakkumusi ei esitata iseseisvalt ega sõltumatult, ei või võrdse kohtlemise põhimõttele (sama direktiivi artikli 18 lõige 1) tuginedes jätta pakkumust edukaks tunnistamata?
3. Kas direktiivi 2014/24/EL artikli 18 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et see ei luba tunnistada edukaks pakkumust, mille on esitanud ettevõtja, kes moodustab koos teiste ettevõtjatega, kellest igäüks on esitanud pakkumuse, ühe majandusüksuse?

Teisele ja kolmandale küsimusele on vaja vastata ainult siis, kui esimesele küsimusele vastatakse jaatavalt.

Viidatud liidu õigusnormid

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/24/EL riigihangete kohta ja direktiivi 2004/18/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT 2014, L 94, lk 65): artikli 18 lõige 1 ja artikli 57 lõige 4

Viidatud riigisisese õigusnormid

Konkurentsipiirangute vastane seadus (Gesetz gegen Wettbewerbsbeschränkungen, edaspidi „GWB“), §-d 1, 97 ja 124:

§ 1 Konkurentsi piiravate kokkulepete keeld

Keelatud on ettevõtjavahelised kokkulepped, ettevõtjate ühenduste otsused ja kooskõlastatud tegevus, mille eesmärgiks või tagajärjeks on takistada, piirata või kahjustada konkurentsi.

§ 97 Hankelepingute sõlmimise põhimõtted

(1) Hankelepingud ja kontsessioonilepingud sõlmitakse konkurentsi tingimustes ja läbipaistvates menetlustes. Seejuures järgitakse tõhususe ja proportsionaalsuse põhimõtteid.

(2) Hankemenetluses osalejaid koheldakse võrdselt, välja arvatud juhul, kui erinev kohtlemine on käesoleva seaduse alusel sõnaselgelt nõutav või lubatud.

§ 124 Fakultatiivsed kõrvaldamise alused

(1) Avaliku sektori hankijad võivad proportsionaalsuse põhimõtet järgides ettevõtja igal ajal riigihankemenetluses osalemisest kõrvale jätta, kui

[...]

2. [...] ettevõtja vara suhtes on esitatud maksejõuetusmenetluse algatamise taotlus või selline menetlus on algatatud, [...]

3. ettevõtja on majandustegevuse raames toime pannud tõendatud raske eksimuse, mis seab kahtluse alla ettevõtja aususe; [...]

4. avaliku sektori hankijal on piisavalt andmeid, mille alusel järeldada, et ettevõtja on sõlminud teiste ettevõtjatega kokkuleppeid või kooskõlastanud nendega oma tegevuse, mille eesmärk või tagajärg on takistada, piirata või moonutada konkurentsi,

[...]

8. ettevõtja on esitanud valeandmeid kõrvaldamise aluste puudumise või kvalifitseerimise tingimuste täidetuse kohta või on jätnud asjaomase teabe esitamata [...]

Asjaolude ja menetluse lühikokkuvõte

- 1 Vastustajast maakond korraldas avatud hankemenetlusereisijate bussiveo teenuste osutamiseks. Lepingu eeldatav maksumus ületab direktiivi 2014/24/EL artikli 4 punktis c sätestatud piirmäära. Hanketeate kohaselt ei ole hind pakkumuste hindamise ainus kriteerium, variandid/alternatiivsed pakkumused ei ole lubatud.
- 2 Tähtjaks esitati mitu pakkumust, pakkumuse esitasid ka mõlemad vaidlustajad. Vaidlustaja 1 on füüsilisest isikust ettevõtja, kes tegutseb äriregistrisse kantud ärinime all, vaidlustaja 2 on piiratud vastutusega ühing (osaühing), kelle juhataja ja ainusosnik on vaidlustaja 1. Vaidlustaja 1 vara suhtes algatati 1. novembri 2019. aasta otsusega maksejõuetusmenetlus. Pankrotihaldur andis 1. detsembri 2019. aasta kirjaga vaidlustajale 1 loa tegutseda füüsilisest isikust ettevõtjana. Mõlema vaidlustaja 27. veebruari 2020. aasta pakkumuse on esitanud üks ja sama isik, avaldaja isikuks märgiti mõlemal juhul vaidlustaja 1. Vaidlustaja 1 märkis oma pakkumuses muu hulgas, et ettevõtja vara suhtes ei ole maksejõuetusmenetluse algatamist taotletud ja sellist menetlust ei ole algatatud.
- 3 Mõlemale vaidlustajale teatati 2. aprillil 2020, et teabe konfidentsiaalsuse nõude rikkumise ja konkurentsi kahjustamise tõttu on nende pakkumused kõrvale jäetud, kuna need on koostanud üks ja sama isik.
- 4 Selle peale esitasid mõlemad vaidlustajad vaide riigihangete vaidlustuskomisjonile (Vergabekammer), kes vaide rahuldas. Vastustaja esitas vaidlustuskomisjoni otsuse peale kaebuse eelotsusetaotluse esitanud kohtule.

Põhikohtuasja poolte peamised väited

- 5 Vaidlustajad väidavad, et teabe konfidentsiaalsuse nõuet ei ole rikutud ja konkurentsi ei ole kahjustatud. Vaidlustajad väidavad, et kuna vaidlustajal 1 on ulatuslik võim ning täielik kontroll vaidlustaja 2 üle, siis moodustavad nad ühise ettevõtja, kelle suhtes ei ole riigisisised konkurentsieeskirjad kohaldatavad. Konkurentsi, mida ei eksisteeri, ei saa piirata ega kahjustada. GWB § 97 lõikes 1 sätestatud konkurentsieeskirjad ei ole kohaldatavad ettevõtjatele, kes moodustavad ühe majandusüksuse. Vaidlustajate pakkumusi tuleb käsitada samamoodi nagu ühe ja sama pakkuja mitut (põhi)pakumust. Käesoleval juhul ei ole seda hankedokumentides välistatud. Konkurentsi kahjustamise ohtu sellisel juhul ei esine ja see ei kujuta endast probleemi vähemasti juhul, kui pakkumused on erinevad nii hinna poolest kui ka sisulisest-tehnilisest aspektist. See nõue on käesoleval juhul täidetud, kuna pakkumused sisaldavad erinevaid sõidukikombinatsioone.
- 6 Vaidlustajad tuginevad eelkõige Euroopa Kohtu 17. mai 2018. aasta otsusele Specializuotas transportas (C-531/16, EU:C:2018:324). Viidatud otsuses tegi Euroopa Kohus selgelt vahet kahel juhtumite kategoorial. Vaid seoses teise kategooria juhtumitega, mil asjaomased ettevõtjad ei moodusta üht majandusüksust, märkis Euroopa Kohus (punkt 29), et direktiivi 2004/18 artiklis 2 ette nähtud võrdse kohtlemise põhimõtet on rikutud, kui seotud pakkujatel on lubatud esitada koordineeritud või kooskõlastatud pakkumusi ehk selliseid, mis ei ole ei autonoomsed ega sõltumatud ja mis võivad neile seeläbi anda teiste pakkujate ees põhjendamatu eeliseid. Lisatud täiendus „ilma et oleks vaja uurida, kas niisuguste pakkumuste esitamine kujutab endast ka ELTL artikliga 101 vastuolus olevat käitumist“ rõhutab sõnaselgelt, et kõik punktis 29 esitatud märkused kehtivad vaid juhul, kui tegemist ei ole ühe majandusüksusega.
- 7 Käesoleval juhul moodustavad vaidlustajad ühe majandusüksuse ja nad ei ole saanud põhjendamatu eeliseid. Võrdse kohtlemise põhimõtte kohaselt tuleb olukordi, mis ei ole võrreldavad, kohelda erinevalt ning sellest nähtub, et kui kooskõlastamine on lubatud, siis ei või pakkujaid hankemenetlusest kõrvaldada.
- 8 Vastustaja märgib eelkõige seda, et riigihankeid reguleerivate õigusnormide ülesanne on tagada tegelik konkurents hankemenetluses osalevate pakkujate vahel, kellel on õigus nõuda, et pakkumuste esitamisel ei ole pakkujatele konkurentide esitatud pakkumuste sisu teada. Kui seda põhimõtet eirata juhul, kui kaks pakkujat moodustavad ühe majandusüksuse, siis jääksid teiste pakkujate huvid arvesse võtmata. Ühe majandusüksuse moodustavatele pakkujatele antaks teiste pakkujate ees ilma õigusliku aluseta eeliseid, mis tooks kaasa võrdse kohtlemise põhimõtte rikkumise ja kaitsta tuleva konkurentsi kahjustamise või moonutamise. Nimelt võivad ühe majandusüksuse moodustavad ettevõtjad, kes vormiliselt on erinevad õigussubjektid, saada eelise näiteks selle kaudu, et erinevaid kvalifitseerimise tingimusi täites osalevad nad hankes kooskõlastatud pakkumuste kaudu. Kui üks majandusüksuse moodustavatest pakkujatest jäetakse

kvalifitseerimise tingimustele vastamata jätmise tõttu hankemenetlusest kõrvale, jätkab teine majandusüksuse moodustav pakkuja hankemenetluses osalemist pakkumusega, mis on nende pakkujate vahel kooskõlastatud. GWB § 124 lõike 1 punktis 4 nimetatud kokkulepped ja kooskõlastatud tegevus hõlmab ka muud kui sellistes kokkulepetes ja kooskõlastatud tegevustes osalevate ettevõtjate vahelise konkurentsi kaitse.

- 9 Vaidlustajate seisukohta ei toeta ka kohtuotsus Specializuotas transportis, kuna viidatud kohtuotsuse kohaselt ei luba võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõtete rikkumine vaidlustajate pakkumust edukaks tunnistada. Igal juhul on tegemist kahe pakkumuse esitamisega, mis ei ole lubatud.

Eelotsusetaotluse põhjenduste lühikokkuvõte

- 10 Direktiivi 2014/24/EL artikli 57 lõike 4 punkti d kohaselt võib avaliku sektori hankija jätta ettevõtja hankemenetluses osalemisest kõrvale või liikmesriigid võivad temalt nõuda ettevõtja hankemenetluses osalemisest kõrvalejätmist, kui avaliku sektori hankijal on piisavalt usaldusväärseid andmeid, mille alusel järeldada, et ettevõtja on sõlminud kokkuleppeid teiste ettevõtjatega konkurentsi moonutamise eesmärgil. Põhjenduse 101 esimese lause kohaselt tuleks avaliku sektori hankijatele anda võimalus kõrvaldada hankemenetlusest ettevõtjaid, kes on osutunud ebausaldusväärseteks ametialaste eeskirjade raske rikkumise, näiteks konkurentsieeskirjade rikkumise tõttu.
- 11 Viidatud sätet üle võttes lisas Saksa seadusandja GWB § 124 lõike 1 punkti 4 konkurentsi piiravate kokkulepete keelu, nagu see on sõnastatud GWB §-s 1, mis põhiosas vastab ELTL artiklile 101.
- 12 ELTL artiklit 101 ei kohaldata siis, kui selles keelatud kokkulepped sõlmitakse või tegevus kooskõlastatakse ettevõtjate vahel, kes moodustavad ühe majandusüksuse (kohtuotsus Specializuotas transportas, punkt 28 ja seal viidatud kohtupraktika, ning 12. juuli 1984. aasta kohtuotsus Hydrotherm, C-170/83, EU:C:1984:271, punkt 11).
- 13 Eelotsusetaotluse esitanud kohus on seisukohal, et vaidlustajad moodustavad ühe majandusüksuse selles tähenduses. Kahte ettevõtjat tuleb pidada majandusüksuseks, seega üheks ettevõtjaks ELTL artikli 101 tähenduses siis, kui tütar-ettevõtja – olgugi et tal on eraldi õigusvõime – ei otsusta oma tegutsemise üle turul sõltumatult, vaid rakendab peamiselt talle emaettevõtja poolt antud juhiseid, arvestades eelkõige majanduslikke, organisatsioonilisi ja õiguslikke sidemeid, mis neid kahte õigussubjekti ühendavad (vt Euroopa Kohtu 27. jaanuari 2021. aasta otsus Goldman Sachs, C-595/18, EU:C:2021:73, punkt 31, ja 24. juuni 2015. aasta otsus Fresh Del Monte Produce vs. komisjon ja komisjon vs. Fresh Del Monte Produce, C-293/13 P ja C-294/13 P, EU:C:2015:416, punkt 75 ning seal viidatud kohtupraktika). See, et „emaettevõtja“ ei ole käesoleval juhul äriühing, vaid füüsilisest isikust ettevõtja, ei too kaasa teistsugust hinnangut.

- 14 Seda arvestades tekib eelotsusetaotluse esitanud kohtul küsimus, kas direktiivi 2014/24/EL artikli 57 lõike 4 punkti d tuleb tõlgendada nii, et avaliku sektori hankijal peab olema piisavalt usaldusväärseid andmeid, mille alusel järeldada, et ELTL artiklit 101 on rikutud.
- 15 Eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab, et esimesele eelotsuse küsimusele tuleb vastata jaatavalt, kuna põhjenduses 101 on mainitud konkurentsieeskirjade rikkumist.
- 16 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul ei saa direktiivi 2014/24/EL artikli 57 lõike 4 punkti d tõlgendada nii, et viidatud sätte alusel võib hankemenetlusest kõrvaldada ka seotud pakkujad, kes moodustavad ühe majandusüksuse ja esitavad kooskõlastatud pakkumused. Teabe konfidentsiaalsuse nõude rikkumise tõttu on viidatud sätte alusel hankemenetlusest kõrvaldamine põhjendatud vaid juhul, kui rikkumine hõlmab kartellikokkulepet; see ei tule kõne alla siis, kui asjaomased ettevõtjad kuuluvad konkurentsioiguses sätestatud niinimetatud kontserniprivileegi alla.
- 17 Käesoleva asja asjaoludel ei tule eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul kõne alla ka hankemenetlusest kõrvaldamine raske ametialase rikkumise tõttu (direktiivi 2014/24/EL artikli 57 lõike 4 punkt c), mida õiguskirjanduses nimetatakse üldnormiga hõlmatud teokoosseisuks.
- 18 On tõsi, et ühe majandusüksuse moodustavad pakkujad, kellest igaüks esitab pakkumuse, võivad selle kaudu saada teiste pakkujate ees põhjendamatu eeliseid. Nimelt on pakkujatel, kes moodustavad ühe majandusüksuse ja kellest igaüks esitab pakkumuse, võrreldes pakkujatega, kes esitavad mitu põhipakkumust, – pakkujapõhiseid – kõrvaldamise aluseid ja kvalifitseerimise tingimusi arvestades suurem võimalus, et nende pakkumus tunnistatakse edukaks. Nii näiteks võidakse käesoleval juhul vaidlustaja 1, arvestades maksejõuetusmenetluse algatamist, hankemenetlusest GWB § 124 lõike 4 punkti 2 või punkti 8 alusel kõrvaldada, samal ajal kui vaidlustaja 2 pakkumus, mis on vaidlustajaga 1 kooskõlastatud, jätkab hankemenetluses osalemist, olgugi et see võidakse menetlusest kõrvaldada mõne muu sätte alusel. Seda aspekti tuleb eelotsusetaotluse esitanud kohtu arvates siiski arvesse võtta teise eelotsuse küsimuse juures.
- 19 Teine ja kolmas eelotsuse küsimus tulenevad sellest, et eelotsusetaotluse esitanud kohus kahtleb, kas fakultatiivsete kõrvaldamise aluste loeteluga direktiivi 2014/24/EL artikli 57 lõikes 4 on vastuolus tugineminevõrdse kohtlemise põhimõttele, et põhjendada ühe majandusüksuse moodustava kahe pakkuja pakkumuse teabe konfidentsiaalsuse nõude rikkumise tõttu menetlusest kõrvaldamist.
- 20 Teise eelotsuse küsimusega soovitakse teada, kas Euroopa Kohtu praktika (16. detsembri 2008. aasta kohtuotsus Michaniki, C-213/07, punktid 44 ja 45) on ülekantav direktiivi 2014/24/EL artikli 57 lõikele 4.

- 21 Direktiivi 2004/18/EÜ käsitleva Euroopa Kohtu praktika kohaselt tuleb selle direktiivi artiklit 2 tõlgendada nii, et see ei luba edukaks tunnistada nende pakkujate pakkumust, kelle vahel esinevad seosed mõjutasid sama menetluse käigus nende esitatud pakkumuste sisu. Seotud pakkujatelt pärinevad pakkumused peavad olema esitatud autonoomselt ja sõltumatult (kohtuotsus Specializuotas transportas, punktid 38 ja 39). Eelotsusetaotluse esitanud kohus tõlgendab seda nii, et viidatud kohtupraktika kohaselt ei ole avaliku sektori hankijal – erinevalt direktiivi 2014/24/EL artikli 57 lõikest 4 („võib“) – kaalutusõigust.
- 22 GWB § 97 lõigetes 1 ja 2 sätestatud üldpõhimõtetele tuginev hankemenetlusest kõrvaldamine võib sellistel juhtudel nagu käesolev siiski kõne alla tulla vaid juhul, kui direktiivi 2014/24/EL artikli 57 lõikes 4 sisalduva fakultatiivsete kõrvaldamise aluste loetelu puhul ei ole tegemist ammendava loeteluga, mis kõrvaldamist takistaks.
- 23 On tõsi, et Euroopa Kohus on sedastanud, et direktiivi 93/[3]7/EMÜ artikli 24 esimeses lõigus esitatud puuduvale kutsealasele kvalifikatsioonile tuginevate kõrvaldamise aluste ammendav loetelu ei takista liikmesriikidel säilitada või kehtestada materiaalõiguslikke norme, mille eesmärk on eelkõige tagada riigihangete valdkonnas võrdse kohtlemise põhimõtte ning sellest tuleneva läbipaistvuse põhimõtte järgimine ja mis kehtivad hankijate suhtes kõigi hankemenetluste puhul, mille ese on selline hankeleping (kohtuotsus Michaniki, punktid 44 ja 45). Peale selle on Euroopa Kohus märkinud, et olukord, kus seotud pakkujatelt on lubatud esitada koordineeritud või kooskõlastatud pakkumusi ehk selliseid, mis ei ole ei autonoomsed ega sõltumatud ja mis võivad neile seeläbi anda teiste pakkujate ees põhjendamatuid eeliseid, rikub direktiivi 2004/18/EÜ artiklis 2 ette nähtud võrdse kohtlemise põhimõtet (kohtuotsus Specializuotas transportas, punkt 29), olgugi et ka sama direktiivi artikli 45 lõige 2 sisaldab fakultatiivsete kõrvaldamise aluste loetelu. Viidatud kohtupraktikale tugines Euroopa Kohus viimaks direktiivi 2014/24/EL puudutavas eelotsusemenetluses (11. juuli 2019. aasta kohtuotsus Telecom Italia, C-697/17, EU:C:2019:599, punktid 51 ja 52).
- 24 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu kahtlused, mis ajendasid esitama eelotsusetaotlust, tulenevad siiski sätete ülesehitusest. Direktiivi 2014/24/EL artikli 57 lõike 4 punktidele e ja f vastavad kõrvaldamise alused, mis ei ole seotud ettevõtja kohustuse rikkumisega, vaid huvide konflikti ja konkurentsi moonutamisega tulenevalt ettevõtja eelnevast seotusest, puudusid nimelt nii direktiivi 93/[3]7/EMÜ artikli 24 esimeses lõigus kui ka direktiivi 2004/18/EÜ artikli 45 lõikes 2. Õiguskirjanduses esitatakse seepärast väide, et EL seadusandja on direktiiviga 2014/24/EL ammendavalt reguleerinud ka hankemenetlusest kõrvaldamise võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse kaalutlustel. On tõsi, et võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõtteid arvestades on Euroopa Kohus teinud järelduse, et avaliku sektori hankija peab igal juhul kontrollima võimalike huvide konfliktide olemasolu ja võtma asjakohased meetmed huvide konfliktide ennetamiseks, tuvastamiseks ja heastamiseks (12. märtsi 2015. aasta kohtuotsus eVigilo, C-538/13, EU:C:2015:166, punkt 43). Direktiivi 2014/24/EL artikli 57

lõike 4 punktis f ja artiklis 41 tugines liidu seadusandja Euroopa Kohtu – samuti võrdse kohtlemise põhimõttele tuginevale – praktikale isikute kohta, kes olid kaasatud juba hankemenetluse ettevalmistamisse (3. märtsi 2005. aasta kohtuotsus Fabricom, C-21/03 ja C-34/03, EU:C:2005:127, punkt 26 jj). Arvestades seda, et Euroopa Kohus on rõhutanud võrdse kohtlemise põhimõtte tähtsust ja sellest avaliku sektori hankijale tulenevaid kohustusi, asub eelotsusetaotluse esitanud kohus siiski seisukohale, et kuigi fakultatiivsete kõrvaldamise aluste loetelu on direktiivi 2014/24/EL artikli 57 lõikes 4 laiendatud, ei luba võrdse kohtlemise põhimõtte endiselt arvesse võtta seotud ettevõtjate pakkumusi, mida ei ole esitatud autonoomselt ega sõltumatult. Isegi kui lähtuda sellest, et vastavalt direktiivi 2014/24/EL põhjendusele 101 peavad avaliku sektori hankijad kõnealuste – üksnes – fakultatiivsete kõrvaldamise aluste kohaldamisel arvestama eelkõige proportsionaalsuse põhimõtet, peab eelotsusetaotluse esitanud kohus õigeks vastata teisele eelotsuse küsimusele eitavalt.

- 25 See, et riigisisese kohtupraktika kohaselt on riigisisestes õigusnormides sätestatud kohustuslikud ja fakultatiivsed kõrvaldamise alused seaduse ülesehituse kohaselt loetletud ammendavalt, on eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul kooskõlas Euroopa Kohtu praktikaga (kohtuotsus Michaniki, punkt 43) ja ei välista tuginemist võrdse kohtlemise põhimõttele, et jätta hankemenetlusest kõrvale pakkumused, mille on esitanud kaks pakkujat koordineeritult või kooskõlastatult.
- 26 Kolmas eelotsuse küsimus puudutab küsimust, kas kohtuotsus Specializuotas transportas, mis sõnaselgelt käsitleb seotud pakkujaid, kes ei moodusta ühte majandusüksust, ja mille kohaselt tuleb pakkumused esitada autonoomselt ja sõltumatult, on kohaldatav selliste pakkujate pakkumustele, kes moodustavad ühe majandusüksuse.
- 27 Eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab, et eelkõige võrdse kohtlemise põhimõtte ei luba tunnistada edukaks selliste pakkujate pakkumust, kes moodustavad ühe majandusüksuse ja ei saa esitada pakkumusi autonoomselt ega sõltumatult. Järelikult ei oleks õige, kui pakkumusi, mille on esitanud seotud ettevõtjad, kes ei moodusta ühte majandusüksust, saaks edukaks tunnistada vaid tingimusel, et nende pakkumused on tegelikult esitatud autonoomselt ja sõltumatult, samal ajal kui selliste ettevõtjate pakkumusi, kes moodustavad ühe majandusüksuse ja ei saa seda tingimust seetõttu täita, saaks seevastu ilma pikemata edukaks tunnistada.
- 28 Seega teeb eelotsusetaotluse esitanud kohus ettepaneku vastata kolmandale eelotsuse küsimusele jaatavalt.